

**Zalecenia i rekomendacje
dla podstawowych jednostek organizacyjnych
oraz jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
w zakresie doskonalenia funkcjonowania wewnętrznego
systemu zapewniania jakości kształcenia
w roku akademickim 2018/2019**

Podstawa prawna:

- 1) Zarządzenie Nr 41/2018 Rektora UWM w Olsztynie z dnia 11 czerwca 2018 roku w sprawie określenia wzoru druku „Karty samooceny podstawowej, międzywydziałowej lub ogólnouczelnianej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w obszarze dydaktyki”;
- 2) Zarządzenie Nr 116/2016 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 29 listopada 2016 roku w sprawie określenia zakresu działania, składu i trybu powoływania Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w UWM w Olsztynie;
- 3) Zarządzenie Nr 70/2013 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 28 sierpnia 2013 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UWM w Olsztynie.

Nadzór merytoryczny:

Dr hab. Jerzy A. Przyborowski, prof. UWM – Prorektor ds. Kształcenia i Studentów

Zespół redakcyjny:

Dr hab. inż. Urszula Filipkowska, prof. UWM - Przewodnicząca Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia

Mgr inż. Irena Kozłowska - Biuro ds. Kształcenia – Zespół ds. Zarządzania Jakością Kształcenia.

Mgr Aldona Stec - Biuro ds. Kształcenia – Zespół ds. Zarządzania Jakością Kształcenia.

I. Działania na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w obszarze polityki kształcenia i procedur zapewniania jakości kształcenia

Lp.	Rekomendacje i zalecenia	Narzędzia, metody	Mierniki działania	Harmonogram
1.	<p>1. Analiza i doskonalenie strategii jednostek w kontekście nowych uregulowań prawnych dotyczących funkcjonowania instytucji szkolnictwa wyższego.</p> <p>2. Analiza i weryfikacja oferty edukacyjnej w kontekście dostosowania jej do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przepisów ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w tym przyporządkowanie prowadzonych kierunków studiów do dyscyplin naukowych lub artystycznych, - zapotrzebowania rynku pracy i otoczenia społeczno - gospodarczego w kraju i regionie. <p>3. Analiza i decyzje dotyczące zasadności tworzenia nowych zakresów kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy.</p> <p>4. Rozwój umiędzynarodowienia kształcenia, analiza możliwości i zasadności tworzenia programów kształcenia w językach obcych.</p>	<p>1. Analiza przepisów ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.</p> <p>2. Analiza zapotrzebowania rynku pracy.</p> <p>3. Analiza możliwości jednostki w zakresie tworzenia, a także prowadzenia programów studiów w językach obcych już funkcjonujących w ofercie kształcenia.</p> <p>4. Analiza kosztochłonności kształcenia oraz skuteczności naboru prowadzonych kierunków i zakresów kształcenia.</p>	<p>Raporty prezentujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stan i perspektywy rozwoju kadry w kontekście zabezpieczenia kadrowego do prowadzenia kierunków lub uzyskania uprawnień do nadawania stopni naukowych: doktora lub doktora habilitowanego w dziedzinie/ach i dyscyplinie/ach odpowiadających prowadzonym lub projektowanym kierunkom studiów, z uwzględnieniem profilu kształcenia, 2) wyniki badań rynku pracy w zakresie potrzeb na specjalistów - absolwentów, potwierdzające zasadność tworzenia kierunku lub zakresu kształcenia, 3) rozeznanie rynku (analizę krajowego i międzynarodowego rynku edukacyjnego w zakresie preferencji kandydatów na programy w językach obcych-zakresy kształcenia i skuteczność naboru), 4) propozycje likwidacji kierunków zagrożonych (2 lata nieskutecznej rekrutacji), 5) propozycje weryfikacji oferty kształcenia pod względem zapobiegania „wewnętrznej konkurencji,” 6) propozycję weryfikacji specjalności: likwidacja specjalności o najniższym wskaźniku „obieralności” - wyboru, zarówno na studiach pierwszego i drugiego stopnia. 	<p>Zgodnie z harmonogramem określonym dla działań dostosowujących proces kształcenia do przepisów ustawy 2.0.</p>

2.	<p>Doskonalenie działań promujących ideę zapewniania jakości kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z podmiotami społeczno-gospodarczymi.</p>	<p>1. Aktualizacja i zawieranie porozumień/umów z podmiotami gospodarczymi,</p> <p>2. Cykliczne przeprowadzanie badań ankietowych nt. losów zawodowych absolwentów i jakości zajęć dydaktycznych,</p> <p>3. Aktywizowanie pracodawców, studentów, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych w realizację strategii jednostki poprzez spotkania informacyjne na temat funkcjonowania wydziału/jednostki z uwzględnieniem m.in. bieżących problemów i planów rozwoju.</p>		<p>Działania permanentne.</p> <p>Badania ankietowe zgodnie z procedurą ogólnouczelnianą.</p> <p>W ciągu roku akademickiego.</p>
3.	<p>Doskonalenie działań zwiększających szanse absolwentów na rynku pracy z wykorzystaniem ścisłej współpracy z podmiotami społeczno-gospodarczymi. Rozwój studiów dualnych oraz podjęcie działań w kierunku pozyskiwania środków finansowych na ich realizację.</p>	<p>1) organizacja i przeprowadzanie spotkań z przedstawicielami rynku pracy (potencjalni pracodawcy), w kontekście uruchamiania kształcenia w formule „studiów dualnych”,</p> <p>2) aplikowanie w projektach.</p>	<p>Liczba podmiotów. Listy intencyjne oraz umowy o współpracy. Liczba złożonych aplikacji.</p>	<p>W ciągu roku akademickiego.</p>
4.	<p>Działania mające na celu poprawę skuteczności badania jakości realizacji zajęć dydaktycznych (zwiększenie frekwencji studentów i doktorantów).</p>	<p>Współpraca z Samorządem Studenckim i Samorządem Doktorantów.</p>	<p>Spotkania informacyjne o celowości przeprowadzania badania.</p>	<p>W ciągu całego roku akademickiego.</p>
5.	<p>Przegląd procedur w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych</p>	<p>-----</p>	<p>Raport.</p>	<p>Do końca marca 2019 roku.</p>

II. Działania na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w obszarze doboru i zapewnienia jakości kadry dydaktycznej				
Lp.	Rekomendacje i zalecenia	Narzędzia, metody	Mierniki działania	Harmonogram
1.	Analiza osiągnięć naukowych oraz dodatkowych kwalifikacji nauczycieli akademickich (pedagogicznych, metodycznych, umiejętności praktycznych) w celu prowadzenia właściwej polityki kadrowej i opracowania koncepcji rozwoju naukowego nauczycieli akademickich jednostki.	Analiza dorobku naukowego nauczycieli akademickich i określenia dyscypliny naukowej w ramach której prowadzona jest działalność badawczo-naukowa w kontekście zabezpieczenia kadrowego do prowadzenia kierunków studiów, uzyskania uprawnień do nadawania stopni naukowych: doktora lub doktora habilitowanego w dziedzinie/ach i dyscyplinie/ach odpowiadających prowadzonym lub projektowanym kierunkom studiów, z uwzględnieniem profilu kształcenia.	Raport prezentujący stan i perspektywy rozwoju kadry w kontekście zabezpieczenia kadrowego do prowadzenia kierunków studiów, uzyskania uprawnień do nadawania stopni naukowych: doktora lub doktora habilitowanego w dziedzinie/ach i dyscyplinie/ach odpowiadających prowadzonym lub projektowanym kierunkom studiów, z uwzględnieniem profilu kształcenia.	Zgodnie z harmonogramem określonym dla działań dostosowujących funkcjonowanie Uczelni do przepisów ustawy 2.0.
2.	Uczestnictwo nauczycieli akademickich w szkoleniach przewidzianych i realizowanych w ramach projektu z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.	Analiza kadry naukowo-dydaktycznej.	Liczba nauczycieli i liczba jednostek zajęciowych objętych szkoleniami.	W ciągu całego roku akademickiego zgodnie z harmonogramem szkoleń.
3.	Pozyskiwanie ofert stypendialnych, projektów (kursy, szkolenia, warsztaty) z zakresu doskonalenia kompetencji.	-----	Liczba nauczycieli korzystających z oferty doskonalenia kompetencji.	Permanently.
4.	Opracowanie zasad konkursu na najlepszego dydaktyka wydziału i Uniwersytetu.	-----	Regulamin konkursu.	Do końca czerwca 2019 roku.

III. Działania na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w obszarze określania kryteriów kwalifikacyjnych i ustalania limitów przyjęć

Lp.	Rekomendacje i zalecenia	Narzędzia, metody	Mierniki działania	Harmonogram
1.	<p>Umiędzynarodowienie kształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozszerzenie oferty kształcenia w języku angielskim (kierunki, zakresy kształcenia), 2) profesjonalna promocja uczelni, oferty kształcenia (zasad rekrutacji, warunków studiowania) w kraju i za granicą, 3) przygotowanie i aplikowanie do instytucji międzynarodowych o przeprowadzenie postępowania akredytującego 	<p>-----</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) współpraca z Pełnomocnikiem Rektora ds. studiów anglojęzycznych, 2) anglojęzyczna wersja strony IRK umożliwiającą permanentną rekrutację kandydatów z zagranicy, 3) strona internetowa jednostki w języku polskim i języku angielskim, 4) targi edukacyjne krajowe i zagraniczne, 5) korzystanie z ofert firm rekruterskich, 6) inne działania promocyjne. 	<p>Nowe zakresy kształcenia w języku angielskim.</p> <p>Analiza liczby akcji promocyjnych i uczestników oraz liczby kandydatów na studia, w tym obcokrajowców.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rekomendacje 1) - zgodnie z harmonogramem określonym dla zmian w ofercie kształcenia 2019/2020. 2. Działanie permanentne.
2.	<p>Optymalizacja limitu przyjęć kandydatów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określanie propozycji liczby miejsc na studia wyższe (I i II stopnia oraz jednolite studia magisterskie), 2) określenie propozycji limitu naboru do szkoły doktorskiej 	<ol style="list-style-type: none"> 1) analiza naboru kandydatów, analiza sprawności kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem studentów I roku studiów; analiza zapotrzebowania rynku pracy oraz ocena sytuacji demograficznej, 2) analiza prowadzonych w jednostce badań naukowych, ich efektów oraz obciążenia dydaktycznego jednostki. 	<p>Raport.</p> <p>Raport.</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem określonym dla ustalenia liczby miejsc na rok akademicki 2019/2020.</p>

3.	Dostosowanie warunków oraz trybu rekrutacji kandydatów na studia, w tym laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego do przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	Analiza przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.	Raport.	Zgodnie z harmonogramem określonym dla działań dostosowujących proces kształcenia do przepisów ustawy 2.0.
4.	Organizacja i przeprowadzanie spotkań z kandydatami na studia z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego (dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych, przedstawiciele instytucji wydawniczych zajmujących się tematyką szkolnictwa wyższego, przedstawiciele potencjalnych pracodawców). Promowanie studiów dualnych.	Liczba spotkań i liczba uczestników.	Raport.	Permanently. Organizacja II edycji Ogólnopolskiej Konferencji dla Dyrektorów szkół „Chiron – szkoła z potencjałem” połączonej z Warmińsko-Mazurską i Podlaską Galą Rankingu Liceów i Techników „Perspektywy 2019” (kwiecień '2019).

IV. Działania na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w obszarze oceny programów kształcenia				
Lp.	Rekomendacje i zalecenia	Narzędzia, metody	Mierniki działania	Harmonogram
1.	Ustalenie zasad określania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych i szkół doktorskich	Analiza przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz innych aktów prawnych regulujących proces kształcenia	Raport	Zgodnie z harmonogramem określonym dla działań dostosowujących proces kształcenia do przepisów ustawy 2.0.
2.	Dostosowanie programów studiów wyższych do wymagań określonych w przepisach ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz innych aktów prawnych regulujących proces kształcenia	Analiza przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz innych aktów prawnych regulujących proces kształcenia	Raport	Zgodnie z harmonogramem określonym dla działań dostosowujących proces kształcenia do przepisów ustawy 2.0.
3.	Dostosowanie programów studiów podyplomowych do wymagań określonych w przepisach ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz innych aktów prawnych regulujących proces kształcenia	Analiza przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz innych aktów prawnych regulujących proces kształcenia	Raport	Zgodnie z harmonogramem określonym dla działań dostosowujących proces kształcenia do przepisów ustawy 2.0.
4.	Intensyfikacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym; zwiększenie częstości spotkań z pracodawcami (wymiana doświadczeń) i interesariuszami zewnętrznymi w związku z tworzeniem, monitorowaniem i doskonaleniem programów kształcenia (studia dualne) oraz opiniowaniem kompetencji absolwentów. Rozwój współpracy z instytucjami o zasięgu krajowym i	Porozumienia i umowy o współpracy, ze szczególnym uwzględnieniem zapisów gwarantujących realizację praktyk zawodowych (istotne wskazanie dla organizacji procesu kształcenia kierunków o profilu praktycznym i kierunków prowadzonych z wykorzystaniem formuły studiów dualnych).	Liczba podpisanych porozumień i umów o współpracy, informacja o programach studiów realizowanych w formule studiów dualnych.	W ciągu roku akademickiego.

	międzynarodowym.			
5.	Kontynuacja działań promujących ideę i zasadność aktywnego udziału studentów w pracach gremiów opiniujących programy studiów/ zwiększenie zaangażowania Samorządu Studenckiego oraz Samorządu Doktorantów.	<p>1) spotkania informacyjne ze studentami I roku studiów oraz studentami wyższych lat studiów,</p> <p>2) spotkania z Samorządem Studenckim i Samorządem Doktorantów,</p> <p>3) spotkania Wydziałowego Samorządu Studenckiego ze studentami wydziału, szczególnie ze studentami I roku studiów, mające na celu informowanie o prawach i obowiązkach studenta, ze szczególnym uwzględnieniem zasad prowadzenia kształcenia.</p>	<p>Liczba spotkań.</p> <p>Liczba spotkań.</p> <p>Liczba spotkań przedstawicieli Samorządu Studenckiego/ Samorządu Doktorantów ze studentami/doktorantami.</p>	W ciągu roku akademickiego.
6.	Zwiększenie zaangażowania i udziału absolwentów w ocenie kompetencji i umiejętności uzyskanych podczas studiów.	Spotkania przedstawicieli władz wydziału ze studentami ostatnich lat studiów, mające na celu przedstawienie idei i znaczenia prowadzonych badań losów zawodowych absolwentów.	Raport/liczba spotkań/ liczba uczestników.	W ciągu roku akademickiego.

V. Działania na rzecz zapewnienia jakości kształcenia związane z zasadami oceniania studentów i doktorantów, uwzględniające konieczność publikowania i konsekwentnego stosowania kryteriów, przepisów i procedur

Lp.	Rekomendacje i zalecenia	Narzędzia, metody	Mierniki działania	Harmonogram
1.	Przegląd i zgodne z terminem: weryfikacja, uzupełnienie i publikowanie sylabusów połączone z analizą zasad i kryteriów oceniania w kontekście kształcenia studentów i doktorantów.	Analiza sylabusów.	Raport.	Permanentnie (dla każdego cyklu kształcenia).
2.	Analiza rozkładów ocen wystawianych przez nauczycieli akademickich w ramach poszczególnych przedmiotów po zakończeniu weryfikacji efektów przedmiotowych w korelacji do zasad i kryteriów oceniania oraz uwzględnianie wniosków z analizy w procesie ewaluacji systemu weryfikacji efektów kształcenia.	Analiza.	Raport.	W ciągu roku akademickiego.
3.	Opracowanie lub weryfikacja wydziałowych procedur dotyczących zasad przechowywania, archiwizowania oraz wglądu do pisemnych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych.	Badanie skuteczności funkcjonujących procedur.	Procedury.	Przekazanie informacji do Biura ds. Kształcenia w terminie do końca maja 2019 roku.

VI. Działania na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w obszarze zasobów do nauki i wsparcia dla studentów i doktorantów. Programy mobilności

Lp.	Rekomendacje i zalecenia	Narzędzia, metody	Mierniki działania	Harmonogram
1.	Analiza nauczania języków obcych.	Analiza przygotowana przez Studium Języków Obcych we współpracy z wydziałami.	Raport.	Do końca kwietnia '2019.
2.	Zintensyfikowanie działań mających na celu uzyskanie środków finansowych na wsparcie procesu dydaktycznego (np. rozwój infrastruktury) i podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej.	Aplikowanie w projektach.	Liczba aplikacji i liczba uczestników szkoleń, warsztatów.	Działanie permanentne.
3.	Kontynuowanie współpracy z Biurem Karier w ramach realizacji projektu „Profesjonalizacja usług Akademickiego Biura Karier UWM w Olsztynie”.	Zintensyfikowanie spotkań ze studentami poszczególnych wydziałów (warsztaty z zakresu: autoprezentacji, technik prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych, profesjonalnego przygotowania CV, metod i źródeł pozyskiwania informacji o ofertach pracy, podstaw prawa pracy, promocji przedsiębiorczości, relacji interpersonalnych, etc.).	Liczba spotkań i liczba uczestników w ramach poszczególnych działań projektu.	Zgodnie z harmonogramem projektu.
4.	Zintensyfikowanie działań promujących krajowe i zagraniczne programy mobilności; podkreślenie korzyści wynikających z udziału w programach.	Analiza funkcjonowania programów na wydziale.	1) spotkania z osobami powracającymi z zagranicznych ośrodków akademickich, 2) cykliczne spotkania z pracownikami Biura ds. Współpracy Międzynarodowej, 3) spotkania z pracownikami Biura ds. Studenckich oraz Biura ds. Kształcenia koordynującymi krajowe programy mobilności.	W ciągu roku akademickiego.

VII. Działania na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w obszarze systemów informacyjnych i publikowania informacji				
Lp.	Rekomendacje i zalecenia	Narzędzia, metody	Mierniki działania	Harmonogram
1.	Permanentna aktualizacja strony internetowej – wersji polskojęzycznej i angielskiej.	Permanentna analiza.	-----	W ciągu roku akademickiego.
2.	1) publikowanie i aktualizacja wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, 2) publikowanie bloku serwisowego dla pracowników wydziału, studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych, kandydatów na studia, 3) aktualizacja serwisu informacyjnego w zakładkach jednostek wydziałowych, 4) publikowanie informacji dla pracodawców (np. na temat kwalifikacji absolwentów prowadzonych kierunków studiów i poziomów kształcenia, liczby absolwentów i ich kwalifikacji, wyników badań ankietowych, etc.).	Strona internetowa.	-----	Permanentnie.
3.	Opracowanie i wdrożenie procedury zarządzania stroną internetową, z uwzględnieniem przepisów regulujących politykę bezpieczeństwa informacyjnego.	Analiza funkcjonowania strony internetowej.	Procedura.	Przekazanie informacji do Biura ds. Kształcenia w terminie do końca maja 2019 roku.